

Vaše značka UPCR-PB-2025/288064  
Sp. zn. 3111/2025/VOP/AV  
Č. j. KVOP-52940/2025  
Datum 25. listopadu 2025

Vážená paní  
Mgr. Martina Beránková  
ředitelka  
Úřad práce České republiky – KP v Příbrami  
náměstí T. G. Masaryka 145  
261 01 Příbram

Vážená paní ředitelko,

děkuji Vám za vyjádření k podnětu pana A., nar. xxx, bytem xxxx (stěžovatel).

Šetřením jsem zjistil, že Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Příbrami, kontaktní pracoviště Kladno (úřad práce), chybně stěžovatele poučil, že mu může zasílat příspěvek na bydlení přímo, až nájemkyně neuhradí nájemné alespoň za tři měsíce. Nesprávně vyzval stěžovatele, aby věrohodně prokázal, že nájemné skutečně neuhradila.

### Skutková zjištění

Stěžovatel pronajímal byt na adrese xxx, paní B., nar. xxx. Ta žádala od 1. 3. 2024 na úhradu nákladů tohoto bytu příspěvek na bydlení. Získala jej ve výši 11 658 Kč, od 1. 4. 2024 ve výši 12 578 Kč. Úřad práce vyplácel dávku na bankovní účet pronajímatele (za březen, duben a květen 2024).

Dne 2. 7. 2024 paní B. požádala o změnu ve způsobu výplaty dávky z bankovního účtu na poštovní poukázku. Úřad práce vyplatil dávku za červen, červenec a srpen 2024 poštovní poukázkou paní B. (ve dnech 9. 7., 9. 8. a 9. 9. 2024).

Dne 5. 8. 2024 stěžovatel úřadu práce oznámil, že paní B. neuhradila v červenci 2024 nájemné. Požádal ho proto, aby i nadále zasílal příspěvek na bydlení na jeho účet. Hrozí ztráta bydlení rodiny s dětmi. Úřad práce požádal pronajímatele dopisem ze dne 7. 8. 2024, aby prokázal, že stěžovatelka náklady nehradí (výpisem z účtu, jiným věrohodným způsobem). Upozornil jej, že může zasílat dávku přímo pronajímateli tehdy, když nájemce nehradí nájemné alespoň tři měsíce.

Dne 20. 8. 2024 úřad práce obdržel dohodu o skončení nájmu bytu k 31. 8. 2024. Paní B. podepsala, že neuhradila nájemné ve výši 25 000 Kč za červenec a srpen 2024. Úřad práce přesto vyplatil příspěvek na bydlení paní B. ještě v září 2024.

### Právní hodnocení

**Přímé zasílání příspěvku na bydlení pronajímateli až po třech měsících, kdy nájemce nehradí nájemné.**

Příspěvek na bydlení nebo jeho část lze použít **bez souhlasu** příjemce k přímé úhradě nákladů na bydlení tak, že plátce příspěvku jej poukazuje pronajímateli.<sup>1</sup>

Úřad práce k přímé úhradě přistupuje, když hrozí ztráta bydlení z důvodu platební nekázně nájemce.<sup>2</sup> Nájemce může dostat výpověď bez výpovědní doby, když nezaplatí nájemné a náklady za služby za dobu alespoň tří měsíců.<sup>3</sup> Měsíce, za které nebylo nájemné zaplacen, nemusejí jít po sobě (může jít např. o březen, duben a srpen). Může jít i o zaplacení nižší částky, než byla dohodnuta.<sup>4</sup>

Přímé zasílání příspěvku na bydlení pronajímateli má preventivní funkci – jeho účelem je předejít ztrátě bydlení, nikoliv reagovat až v okamžiku, kdy pronajímatel dal příjemci příspěvku na bydlení výpověď z nájmu.

Úřad práce tak nemůže čekat tři měsíce, než začne posílat příspěvek na bydlení pronajímateli přímo na úhradu nákladů na bydlení. **Zákon o státní sociální podpoře ani takovou podmínku pro přímé zasílání dávky pronajímateli nestanoví.**

Poté, co nájemce dluží nájemné za tři měsíce, většinou pronajímatel nájemní vztah okamžitě ukončí. Úřad práce proto musí reagovat rychleji, a to nejlépe už **v okamžiku, kdy nájemce poprvé nepoužije příspěvek na bydlení na úhradu nájemného a služeb.** Tehdy lze ještě ztrátě bydlení předejít.

Podobně jako úřad práce uvažuje o zvláštním příjemci dávky, měl by uvažovat o přímé úhradě nákladů na bydlení pronajímateli. Tedy v situaci, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozeny zájmy osob, které je příjemce dávky povinen vyživovat.<sup>5</sup> Pokud má úřad informace o tom, že příjemce příspěvek na bydlení nevyužívá k úhradě nájemného, má oprávnění i povinnost upravit způsob výplaty dávky tak, aby byl účel dávky naplněn.

Úřad práce naopak nemůže k situaci přistupovat stejně jako v případě zasílání dávky společenství vlastníků jednotek (SVJ). Postup pro přímou úhradu nákladů SVJ je totiž

---

1 Ustanovení § 59 odst. 6 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025.

2 Srov. Komentář k ustanovení § 42 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném do 30. 9. 2025, který je obdobou ustanovení § 59 odst. 6 zákona o státní sociální podpoře a upravuje možnost přímé úhrady nákladů na bydlení prostřednictvím doplatku na bydlení. BECK, P., GRUNEROVÁ, I., PAVELKOVÁ, M. *Zákon o pomoci v hmotné nouzi: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-11-11].

3 Ustanovení § 2291 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

4 ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. *Občanský zákoník. Komentář*. Svazek V (§ 1721–2520, relativní majetková práva 1. část). [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-11-11]. ASPI\_ID KO89\_e2012CZ; dostupné na [www.aspi.cz](http://www.aspi.cz). ISSN 2336-517X.

5 Ustanovení § 59 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025.

specifický.<sup>6</sup> Upravuje jej metodicky instrukce náměstka pro řízení sekce 4 č. 6/2017 s názvem Sjednocení postupu při přímé úhradě nákladů na bydlení vlastníkům bytových jednotek. Úřad práce má zasílat dávku SVJ jen v ojedinělých případech. Proto jsou na úřad práce kladeny i vyšší nároky na zjišťování skutkového stavu věci předtím, než k přímé úhradě přistoupí. Doporučuje se také, aby zálohy nebyly SVJ hrazeny tři měsíce, než úřad práce zvolí přímou úhradu. Nehrozí zde ztráta bydlení jako v případě nehrazení nájemného.

Stěžovatel bezodkladně upozornil úřad práce, že změna výplaty příspěvku na bydlení do rukou nájemkyně byla chyba, protože ta nevyužívá dávku k hrazení nákladů na bydlení. Úřad práce jej informoval, že mu může zasílat dávku opětovně až tehdy, když nájemkyně neuhradí nájemné alespoň za tři měsíce. Vyzval stěžovatele, aby prokázal, že nájemkyně nájemné nehradí.

Úřad práce postupoval v rozporu se zákonem o státní sociální podpoře, když stěžovatele chybně poučil o tom, že mu může zasílat příspěvek na bydlení přímo, až nájemkyně neuhradí nájemné alespoň za tři měsíce.

### **Prokázání skutečnosti, že nájemce neuhradil nájemné**

Zákonnou podmínkou pro přímé zasílání příspěvku na bydlení pronajímateli není, aby pronajímatel věrohodně prokázal, že nájemce nezaplatil nájemné.<sup>7</sup> Postačí jeho prohlášení. Pro účely příspěvku na bydlení úřad práce požaduje běžně doklad o výši nájemného, služeb a energií.<sup>8</sup> Pronajímatel potvrzuje, že mu nájemce uhradil náklady za předchozí kalendářní čtvrtletí.<sup>9</sup> Výpis ze svého účtu přitom nedokládá. Stejně by měl

---

6 V podání je nutné uvést identifikaci společenství vlastníků jednotek (název, IČO, adresa, číslo bankovního účtu), statutárního zástupce (jméno, příjmení, datum narození, případně rodné číslo, doručovací adresa), označení jednotky (adresa, číslo bytu), identifikaci vlastníka (jméno, příjmení, datum narození, případně rodné číslo, doručovací adresa), jméno nájemce/nájemců; prokázání nehrazení záloh (ročním zúčtováním, výpisem z bankovního účtu, ze kterého je patrné, že zálohy společenství vlastníků jednotek hrazeny nejsou, nebo jiným věrohodným způsobem, dále je možné požadovat např. uplatnění žaloby na soud nebo dokument o probíhajícím exekučním řízení), rozpis záloh za období, které je rozhodné pro doplatek na bydlení. Viz BECK, P., GRUNEROVÁ, I., PAVELKOVÁ, M. *Zákon o pomoci v hmotné nouzi: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-11-11].

Orgán pomoci v hmotné nouzi pro stanovení přímé úhrady přihlíží i k období, za které dluh na zálohách společenství vlastníků jednotek vznikl. Obecně se doporučuje, aby nehrazení záloh ze strany vlastníka jednotky bylo alespoň za 3 kalendářní měsíce k měsíci, ve kterém bylo uplatněno podání, a tato situace nadále trvala. Je nutné také přihlídnout k účelu dávek, na který jsou poskytovány, a to především z pohledu, aby příjemci dávek nehrozila z důvodu přímé úhrady ztráta bydlení.

7 Ustanovení § 59 odst. 6 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025.

8 Ustanovení § 68 odst. 1 písm. e) zákona o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025.

9 Ustanovení § 25 odst. 3 písm. a) zákona o státní sociální podpoře, ve znění účinném do 30. 9. 2025. Úhradu nákladů na bydlení může doložit také nájemce předložením svého výpisu z účtu.

úřad práce přistupovat k potvrzení pronajímatele, kterým prohlašuje, že nájemce nájemné neuhradil. Úřad práce by měl dotčené osoby co nejméně zatěžovat a žádat podklady tehdy, stanoví-li tak právní předpis.<sup>10</sup>

Úřad práce vyzval pronajímatele, aby věrohodně prokázal, že nájemkyně neuhradila nájemné (například předložil svůj výpis z účtu).

Úřad práce postupoval v rozporu se zákonem o státní sociální podpoře a se zásadou co nejmenšího zatěžování dotčených osob, když vyzval stěžovatele, aby věrohodně prokázal, že nájemkyně nájemné skutečně neuhradila. Úřad práce pochybil, když odmítl zasílat příspěvek na bydlení přímo pronajímateli i v době, kdy i nájemkyně písemně potvrdila, že dávku nevyužívá k účelu, pro který je poskytována.

V souladu s § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv a o ochránci práv dětí Vás žádám, abyste se k závěrům ze šetření vyjádřila a přijala opatření k nápravě.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček  
veřejný ochránce práv  
(podepsáno elektronicky)

---

10 Ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.